

CÔNG TÁC CÁN BỘ NỮ Ở THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG kết quả đạt được và một số vấn đề đặt ra

ThS PHẠM THỊ NGỌC HÀ
Học viện Chính trị khu vực III

Xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ nữ có vị trí quan trọng trong thúc đẩy bình đẳng giới, gắn liền với sự thịnh vượng và phát triển bền vững của một địa phương, quốc gia. Để phát triển đội ngũ cán bộ nữ, thời gian qua thành phố Đà Nẵng đã có nhiều chủ trương, chính sách lớn như Đề án phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, chính sách thu hút nguồn nhân lực đến làm việc cho thành phố, Đề án tạo nguồn chức danh bí thư, chủ tịch ủy ban nhân dân (UBND) phường, xã, nhất là ban hành Đề án phát triển và tạo nguồn cán bộ nữ lãnh đạo, quản lý các chức danh thuộc diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý đến năm 2020. Các chương trình này đều tập trung vào mục tiêu chính là xây dựng, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ cán bộ nữ cả về số lượng và chất lượng đáp ứng được yêu cầu đề ra.

1. Kết quả đạt được

Hiện nay, tỷ lệ nữ chiếm khoảng 66,9% tổng số cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của toàn thành phố Đà Nẵng. Tại các sở, ban, ngành thuộc UBND thành phố, cán bộ nữ chiếm 56,9%; trong đó, viên chức nữ công tác tại các đơn vị sự nghiệp chiếm 58,6%, công chức nữ ở cơ quan hành chính chiếm 42,1%. Số cán bộ nữ giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý từ cấp phòng trở lên chiếm 33,2% trong tổng số cán bộ, công chức, viên chức lãnh đạo, quản lý; trong đó, tại các cơ quan hành chính tỷ lệ này là 32,1% và tại các đơn vị sự nghiệp là 34,5%. Số lượng cán bộ nữ giữ chức vụ lãnh đạo sở, ngành trở lên chiếm 16,1% tổng số lãnh đạo chủ chốt¹.

Ở các quận, huyện của thành phố, có 58,7% cán bộ nữ giữ chức vụ từ phó trưởng phòng trở lên tại các cơ quan, đơn vị. Trong đó, cơ quan hành chính có 31,4% nữ giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý (có 13,5% lãnh đạo giữ chức vụ Phó Chủ tịch UBND quận, huyện trở lên là nữ); với đơn vị sự nghiệp, có 72,3% nữ giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý trong tổng số viên chức giữ chức vụ (chủ yếu lĩnh vực giáo dục - đào tạo)².

Tại phường, xã, toàn thành phố có nữ là cán bộ, công chức phường, xã là 457 người, chiếm 37,6%. Người hoạt động không chuyên trách là nữ có 511 người, chiếm 45,5%.

Để đảm bảo chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức nữ, các ngành, các cấp, địa phương thường xuyên chú trọng tất cả các khâu trong công tác cán bộ nữ: công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, đề bạt bổ nhiệm đối với cán bộ, công chức, viên chức nữ.

Đối với công tác quy hoạch cán bộ nữ, Thành ủy, UBND thành phố đã có nhiều biện pháp, chủ trương đưa cán bộ nữ quy hoạch vào các chức danh cao hơn. Nhiệm kỳ 2015 - 2020, tỷ lệ nữ quy hoạch vào các chức danh lãnh đạo, quản lý cấp thành phố: có 21,05% cán bộ nữ quy hoạch chức danh giám đốc sở; có 35,01% quy hoạch chức danh phó giám đốc sở; có 31,1% quy hoạch chức danh trưởng phòng; có 37,9% quy hoạch chức danh phó trưởng phòng. Tại cấp quận, huyện, có 9,09% cán bộ nữ quy hoạch chức danh Chủ tịch UBND; có 23,07% quy hoạch chức danh Phó Chủ tịch UBND; có

37,29% quy hoạch chức danh trưởng phòng; có 47,99% quy hoạch chức danh phó trưởng phòng.

Nhiệm kỳ 2020-2025, cấp thành phố, quy hoạch BCH Đảng bộ thành phố gồm 102 đồng chí, trong đó nữ có 23/102 đồng chí, tỷ lệ 22,55% (tăng 1,86% so với nhiệm kỳ 2015 - 2020); quy hoạch lãnh đạo cấp, sở ngành thành phố 164/534 đồng chí cán bộ nữ, tỷ lệ 30,07% (tăng 7,01% so với nhiệm kỳ 2015 - 2020)³.

Cấp quận huyện, quy hoạch Ban Chấp hành gồm 455 đồng chí, trong đó có 179 nữ, tỷ lệ 39,34% (tăng 3,17% so với nhiệm kỳ 2015 - 2020), quy hoạch vào các chức danh chủ chốt của quận, huyện 209 lượt cán bộ, trong đó có 47 lượt cán bộ nữ, tỷ lệ 25,2% (tăng 5,1% so với nhiệm kỳ 2015 - 2020)⁴.

Trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nữ, các cấp ủy đảng của thành phố đã có những quy định cụ thể về việc ưu tiên cho cán bộ nữ trong quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, đề bạt, thi tuyển; luôn quan tâm tăng tỷ lệ nữ ở các cơ quan lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội thành phố. Bên cạnh đó, các địa phương, đơn vị cũng có sự quan tâm về vật chất và tinh thần đối với cán bộ nữ.

Đặc biệt, tại Quyết định số 9114/QĐ-UBND của UBND thành phố đã cụ thể hóa các chỉ tiêu và biện pháp thực hiện bình đẳng giới, lồng ghép giới trong khâu quy hoạch, tạo nguồn; đào tạo, bồi dưỡng; bố trí, sử dụng cán bộ, công chức, viên chức nữ. Cụ thể, các tiêu chuẩn được cử đi đào tạo sau đại học đối với các đối tượng nữ đã được điều chỉnh thành: có thời gian công tác từ đủ 03 năm trở lên. Quy định này đã tạo điều kiện thuận lợi về thời gian cho cán bộ nữ có nhu cầu tự học để nâng cao trình độ chuyên môn phù hợp với vị trí việc làm hoặc chức danh được quy hoạch so với điều kiện được nêu trong Nghị định số 18/2010/NĐ-CP ngày 05-3-2010 về đào tạo, bồi dưỡng công chức là có thời gian công tác từ đủ 5 năm trở lên. Ngoài ra, Quyết định còn yêu cầu người đứng đầu cơ quan, đơn vị sử dụng cán bộ, công chức, viên chức ưu tiên cử nữ cán bộ, công chức, viên chức dự thi nâng ngạch công chức, thăng hạng chức danh nghề nghiệp; chọn ứng viên nữ khi xét chọn nâng lương trước thời hạn do lập thành tích xuất sắc hoặc xét chọn danh hiệu thi đua, hình thức khen thưởng và các hình thức biểu

đương khác nếu ứng viên nam và nữ có thành tích như nhau. Chính những chính sách có tính nhạy cảm giới và trách nhiệm giới cao trong công tác cán bộ của thành phố đã giúp cho nhiều cán bộ nữ của Đà Nẵng thời gian qua được cử đi đào tạo ở nhiều khóa học về chuyên môn, nghiệp vụ, lý luận chính trị, kỹ năng lãnh đạo, quản lý... giúp cho đội ngũ cán bộ nữ của địa phương từng bước nâng cao về trình độ, năng lực, kỹ năng về mọi mặt, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ công việc được giao. Cụ thể: năm 2015, tỷ lệ cán bộ, công chức, viên chức nữ tham gia các lớp bồi dưỡng chiếm 45,7% và đến 2020 đạt 47,52% (192/430 cán bộ nữ tham gia đào tạo sau đại học, 1.964 lượt cán bộ nữ được cử đi bồi dưỡng nghiệp vụ, quản lý nhà nước, ngoại ngữ; 13 lượt các bộ nữ được cử đi đào tạo theo Đề án 165 của trung ương; 1.430/3.602 cán bộ nữ được cử đi học lý luận chính trị - hành chính⁵.

Do đó, thời gian qua, tỷ lệ cán bộ nữ được đề bạt, bổ nhiệm vào các vị trí lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị của thành phố nhìn chung đều tăng so với trước đây.

- Cán bộ nữ trong Ủy viên Ban Chấp hành đảng bộ các cấp (Bảng 1):

Bảng 1: Tỷ lệ cán bộ nữ tham gia Ủy viên Ban Chấp hành đảng bộ các cấp của thành phố Đà Nẵng qua các nhiệm kỳ

	Nhiệm kỳ 2010 - 2015	Nhiệm kỳ 2015 - 2020	Nhiệm kỳ 2020 - 2025
Cấp thành phố	7,3	13,5	21,56
Cấp quận, huyện	11,1	15,7	19,35
Cấp xã, phường		23,69	29,96

Nguồn: Báo cáo tổng kết thực hiện chiến lược bình đẳng giới giai đoạn 2011 - 2020 và Báo cáo kết quả thực hiện mục tiêu bình đẳng giới năm 2021 của Ban Vì sự tiến bộ thành phố Đà Nẵng

Số liệu trên cho thấy, cán bộ nữ tham gia Ban Chấp hành đảng bộ các cấp của thành phố đều tăng dần qua 3 nhiệm kỳ gần đây. Cụ thể: ở cấp thành phố, nhiệm kỳ 2015 - 2020 tăng 6,2% so với nhiệm kỳ 2010 - 2015, nhiệm kỳ 2020 - 2025 tiếp tục tăng thêm 8,06% so với nhiệm kỳ 2015 - 2020; ở cấp quận, huyện, nhiệm kỳ 2015 - 2020 tăng thêm 4,6% so với nhiệm kỳ 2010 - 2015 và nhiệm kỳ 2020 -

2025 tăng thêm 3,65% so với nhiệm kỳ 2015 - 2020; ở cấp xã, phường, tỷ lệ nữ tham gia Ban Chấp hành nhiệm kỳ 2020 - 2025 đạt 29,96%, cao hơn nhiệm kỳ 2015 - 2020 đến 6,27%.

- Cán bộ nữ trong đại biểu Quốc hội:

Tỷ lệ nữ trúng cử đại biểu Quốc hội nhiệm kỳ 2011 - 2016 đạt 16,67%; nhiệm kỳ 2016 - 2021 là 50% (tăng 33,33% so với nhiệm kỳ 2011 - 2016)⁶ và nhiệm kỳ 2021-2026 thành phố có 16,6% nữ tham gia đại biểu Quốc hội⁷.

- Cán bộ nữ trong Hội đồng nhân dân (HĐND) các cấp (Bảng 2):

Bảng 2: Tỷ lệ nữ tham gia đại biểu HĐND các cấp của thành phố Đà Nẵng qua các nhiệm kỳ

	Nhiệm kỳ 2011 - 2016	Nhiệm kỳ 2016 - 2021	Nhiệm kỳ 2021 - 2026
Cấp thành phố	28,0	24,5	21,2
Cấp quận, huyện (Thí điểm bỏ)		31,6	28,1
Cấp xã, phường	27,8	34,0	31,5

Nguồn: Báo cáo tổng kết thực hiện chiến lược bình đẳng giới giai đoạn 2011 - 2020 và Báo cáo kết quả thực hiện mục tiêu bình đẳng giới năm 2021 của Ban Vì sự tiến bộ thành phố Đà Nẵng

Tỷ lệ nữ trúng cử HĐND nhiệm kỳ 2011-2016 ở cấp thành phố là 28%, cấp xã là 27,8% (nhiệm kỳ này Đà Nẵng được chọn thí điểm không tổ chức HĐND cấp huyện); đến nhiệm kỳ 2016 - 2021, tỷ lệ này đạt 24,5% ở cấp thành phố, cấp huyện đạt 31,6% và cấp xã là 34,0% (tăng 6,2% so với nhiệm kỳ trước).

Ngoài ra, tỷ lệ cán bộ thuộc diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý cũng có xu hướng tăng qua các năm. Năm 2015, có 41/368 cán bộ nữ, tỷ lệ 11,14%, đến nay đã có 73/301 cán bộ nữ, tỷ lệ 24,25% thuộc diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý trong đó có 7 nữ ở vị trí giám đốc sở và tương đương trên tổng số 26 đơn vị. Cấp thành phố có 118/644 lượt cán bộ nữ được bổ nhiệm, giới thiệu bầu các chức danh diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý, trong đó có 46 đồng chí được bổ nhiệm lần đầu, nhiều đồng chí là cán bộ nữ trẻ tuổi. Tỷ lệ đơn vị, địa phương có lãnh đạo nữ giữ chức vụ quản lý khá cao như khối Đảng, mặt trận, đoàn thể - xã hội có 12/14 đơn vị, khối chính quyền 13/14 đơn vị, khối quận, huyện và tương đương có 10/16 đơn vị⁸.

2. Những vấn đề đặt ra

- Công tác cán bộ nữ tuy được sự quan tâm và thu được một số kết quả nhưng vẫn chưa thật sự đáp ứng yêu cầu. Tỷ lệ cán bộ nữ tham gia lãnh đạo, quản lý ở các cấp, các ngành ở thành phố Đà Nẵng vẫn còn thấp; chưa tương xứng với năng lực và sự phát triển của lực lượng lao động nữ, với sự phát triển của thành phố; nguồn cán bộ nữ ở một số lĩnh vực còn thiếu.

Có thể nói, kết quả đạt được của công tác cán bộ nữ ở Đà Nẵng thời gian qua còn chưa đồng bộ, chưa liên tục, tăng giảm chưa ổn định. Có những mặt mạnh nhưng còn nhiều lĩnh vực chưa đạt được như mục tiêu, kỳ vọng đặt ra. Trong nhiệm kỳ 2015 - 2020, tỷ lệ cán bộ nữ tham gia Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố Đà Nẵng chỉ đạt 13,5% (chưa đạt tỷ lệ 15% theo quy định); ở nhiệm kỳ 2021 - 2026, tỷ lệ nữ tham gia đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp của thành phố đều thấp hơn so với nhiệm kỳ 2016 - 2021.

So với nhiều địa phương trong cả nước, hiện nay các cán bộ nữ tại Đà Nẵng tham gia lãnh đạo, quản lý các cấp vẫn còn thấp, các chức danh cán bộ chủ chốt cấp thành phố (bí thư, phó bí thư, chủ tịch HĐND,...) hiện nay chưa có cán bộ nữ.

- Một số lãnh đạo cấp ủy đảng ở địa phương, đơn vị chưa thực sự nhận thức sâu sắc về bình đẳng giới và vai trò của phụ nữ nên kết quả công tác phụ nữ chưa đạt được như mong muốn. Một số cấp ủy chưa có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nguồn cán bộ nữ. Một số đơn vị chưa có kế hoạch đưa cán bộ nữ vào nguồn cán bộ kế cận. Hệ thống chính sách về thực hiện công tác cán bộ nữ, bình đẳng giới chưa hoàn thiện, còn thiếu nhạy cảm giới, một số chính sách chưa được quan tâm đầy mạnh thực hiện.

- Việc tổ chức, kiểm tra, đôn đốc, theo dõi thực hiện các nghị quyết, kết luận của Trung ương về công tác phụ nữ ở một số cấp ủy hiệu quả chưa cao. Công tác tham mưu của một số hội phụ nữ; sự phối hợp giữa các ban, ngành, đoàn thể trong thực hiện Nghị quyết số 11-NQ/TW, Luật Bình đẳng giới, Chương trình hành động quốc gia về bình đẳng giới, Kết luận số 55-KL/TW chưa thường xuyên, liên tục.

- Nguồn lực tài chính cho các mục tiêu bình đẳng giới, nhất là cấp cơ sở chưa đáp ứng với yêu cầu thực

té. Chế độ chính sách, công tác luân chuyển, bố trí cán bộ hội ở xã, phường chưa được quan tâm đúng mức.

Bên cạnh đó, một số cán bộ nữ còn tư tưởng an phận, chưa nỗ lực phấn đấu tham gia vào các chức danh lãnh đạo, quản lý.

3. Một số đề xuất kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả công tác cán bộ nữ ở thành phố Đà Nẵng thời gian đến

Một là, tăng cường tuyên truyền hướng tới người đứng đầu của các cấp ủy, chính quyền địa phương về tầm quan trọng và hiệu quả khi có tỉ lệ công bằng giới trong các vị trí ra quyết sách và đề xuất các thực tiễn tốt nhất để tăng số lượng phụ nữ nắm giữ các vị trí cao cấp.

Hai là, cấp ủy, chính quyền, nhất là người đứng đầu địa phương, đơn vị phải đặt công tác qui hoạch cán bộ nữ trong qui hoạch tổng thể cán bộ. Sau khi có kết quả rà soát, bổ sung, phê duyệt quy hoạch cán bộ thường xuyên, Ban Thường vụ các quận ủy, huyện ủy cần có kế hoạch phân công ủy viên ban thường vụ theo dõi, bồi dưỡng, giúp đỡ cán bộ nữ được giới thiệu quy hoạch nhằm bảo đảm mục tiêu phấn đấu đến Đại hội Đảng bộ quận, huyện năm 2025.

Đồng thời, chú trọng phát huy vai trò, trách nhiệm của các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Thành ủy theo dõi, phụ trách các địa phương, cơ quan, đơn vị trong công tác tiến cử các cán bộ nữ đảm bảo về tiêu chuẩn, điều kiện và triển vọng phát triển để Ban Thường vụ Thành ủy xem xét, bổ sung quy hoạch giữ các chức danh thuộc diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý.

Ba là, thực hiện công tác luân chuyển, điều động cán bộ nữ gắn với triển khai thực hiện kế hoạch của Ban Thường vụ Thành ủy về luân chuyển, điều động cán bộ thuộc diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý giai đoạn 2020 - 2025 nhằm tạo điều kiện cho cán bộ nữ rèn luyện, thử thách, tích lũy kinh nghiệm,

trưởng thành qua thực tiễn địa phương, các ngành, các lĩnh vực được qui hoạch.

Quan tâm giới thiệu cán bộ nữ ứng cử trước mỗi kỳ đại hội, bầu cử đại biểu Quốc hội, HĐND các cấp, nhất là ở các vị trí có cơ cấu cứng để đảm bảo đạt tỷ lệ như chỉ tiêu đã đề ra. Cùng với đó nhất thiết phải cơ cấu Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp là ủy viên Ban Chấp hành để đảm bảo vai trò, vị trí trong tham gia công tác tham mưu thực hiện bình đẳng giới và công tác cán bộ nữ.

Bốn là, địa phương cũng cần phải tiếp tục có cơ chế hỗ trợ cán bộ nữ, động viên, khích lệ phụ nữ tích cực tham gia công tác xây dựng Đảng, chính quyền; nghiên cứu điều chỉnh, bổ sung, lồng ghép các nhiệm vụ mới về công tác cán bộ nữ, bình đẳng giới vào các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, ngành, lĩnh vực... trong giai đoạn hiện nay.

Thành phố cần xây dựng chương trình bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng cho cán bộ lãnh đạo nữ và tạo điều kiện về thời gian, bố trí kinh phí và các nguồn lực khác để tập huấn cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo nữ và dự nguồn cán bộ lãnh đạo nữ theo định kỳ hàng năm nhằm nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của sự tham gia lãnh đạo, quản lý của nữ giới và các kỹ năng, biện pháp thực hiện chiến lược thúc đẩy bình đẳng giới, bình đẳng giới trong công tác cán bộ.

1, 2, 3, 4, 5, 8 Thành ủy Đà Nẵng: Báo cáo trình bày tại Tọa đàm chuyên đề *Xây dựng, phát triển đội ngũ cán bộ nữ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn mới* do bà Trương Thị Mai, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Trưởng Ban Tổ chức Trung ương chủ trì (trực tuyến) vào ngày 11-3-2023.

6. Báo cáo tổng kết thực hiện chiến lược bình đẳng giới giai đoạn 2011 - 2020 của Ban Vì sự tiến bộ thành phố Đà Nẵng.

7. Báo cáo kết quả thực hiện mục tiêu bình đẳng giới năm 2021 của Ban Vì sự tiến bộ thành phố Đà Nẵng.

KHAI THÁC VĂN HÓA ẨM THỰC TRONG SỰ PHÁT TRIỂN...

Tiếp theo trang 93

thác văn hóa ẩm thực phát triển du lịch vẫn còn những hạn chế về chất lượng ẩm thực, giá cả; khâu xúc tiến, quảng bá văn hóa ẩm thực trong kinh doanh du lịch chưa được chú trọng đúng mức; vẫn

đề quản lý chất lượng, giá cả, vệ sinh an toàn thực phẩm còn nhiều vấn đề chưa được quan tâm.

1. Nguyễn Thành: *Nâng tầm văn hóa ẩm thực*, Báo Khánh Hòa Online, 2022.